

Seat No.

M.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: October/November-2022
Marathi (Optional) Paper-XI
MARO25: Vadmayin Sanskruti

Day and Date: Saturday, 17/12/2022

Total Marks: 60

Time: 3.30 PM To 5.30 PM

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 जिच्यामुळे माणसाला जगावेसे वाटते तिला काय म्हणतात .
अ. प्रकृती ब. श्रद्धा क. परंपरा ड. संस्कृती
- 2 वाङ्मय निर्मितीमध्ये कोणत्या संकल्पनेचा सर्वात जास्त वापर केला जातो ?
अ. कल्पना ब. प्रतिमा क. अनुभव ड. प्रतिभा
- 3 कोणत्या साहित्याला लोकाश्रय लाभतो पण ते चिरकाल टिकत नाही ?
अ. वास्तववादी ब. अतिवास्तववादी क. विज्ञानवादी ड. रंजनवादी
- 4 वाङ्मयाचे व्यवच्छेदक लक्षण कोणते आहे ?
अ. रंजकता ब. कल्पना क. नवनिर्मिती ड. पारंपरिकता
- 5 संस्था , रीतीरिवाज , कला आणि साहित्य यांनी मिळून कोणती लघुसंज्ञा परिचित झालेली आहे ?
अ. परंपरा ब. वाङ्मय क. संस्कृती ड. समाज
- 6 कितव्या शतकात कागदाचा शोध आणि वापर सुरू झाला ?
अ. चौदाव्या ब. बाराव्या क. दहाव्या ड. आठव्या
- 7 तमाशा हा शब्द अरबी असून त्याचा अर्थ काय होतो ?
अ. नृत्यकला ब. सुगम संगीत क. प्रेक्षणीय दृश्य ड. रमणीय दृश्य
- 8 'सोंग आणून केलेले कीर्तन' अशी कशाची व्याख्या केली जाते ?
अ. भारुड ब. वारकरी कीर्तन क. नारदीय कीर्तन ड. लळीत

- 9 स्वातंत्र्यपूर्व काळात राष्ट्रभक्तीच्या प्रसारासाठी कोणता राष्ट्रीय प्रकार जन्माला आला ?
अ. भजन ब. कीर्तन क. गवळण ड. अभंग
- 10 कीर्तन ऐकायचे , अनुभवायचे , पहावयाचे असते म्हणूनच कीर्तनाला कोणती सिद्ध कला म्हणतात ?
अ. दृश्य ब. श्राव्य क. प्रयोग ड. दृक - श्राव्य
- 11 समाजशास्त्रात संस्कृतीची व्याख्या मानवाचे द्रव्यमय आणि कोणते संचित अशी केली जाते ?
अ. काव्यमय ब. मनोहर क. मनोमय ड. अनमोल
- 12 वाङ्मय हा घटक कोणत्या प्रकारचा आहे ?
अ. सामाजिक ब. राजकीय क. सांस्कृतिक ड. ऐतिहासिक
- 13 कोणत्या कालखंडात मराठी समाजाचा पाश्चात्य संस्कृतीशी संबंध आला ?
अ. प्राचीन ब. मध्ययुगीन क. अर्वाचीन ड. प्रागैतिहासिक
- 14 आधुनिक काळात कोणाच्या मार्फत लेखकाच्या साहित्याचा बाजारपेठेशी संबंध येतो ?
अ. वाचक ब. वितरक क. प्रकाशक ड. समीक्षक
- 15 'संस्कृती म्हणजे जगण्याची रीत ' हे विधान कोणत्या विचारवंतांचे आहे ?
अ. रावसाहेब कसबे ब. नरहर कुरुंदकर क. आ. ह. साळुंखे ड. कॉ. गोविंद पानसरे

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 ' समाज ' .
- 2 ' संस्कृती ' .
- 3 मौखिक परंपरा आणि हस्तलिखितांचे स्वरूप स्पष्ट करा .
- 4 आधुनिक वाङ्मयीन संस्कृतीचे घटक .

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 समाज , संस्कृती आणि वाङ्मय ह्या तिन्ही मानव केंद्रीत संकल्पना विशद करा .
- 2 तमाशा या लोककला प्रकारचे स्वरूप विशद करा .
- 3 मुद्रणकलेचा आणि वाचन संस्कृतीचा सहसंबंध स्पष्ट करा .
- 4 आधुनिक मराठी वाङ्मयीन संस्कृतीच्या अभिसरणात मराठी लेखक - वाचकाची भूमिका स्पष्ट करा .

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 तमाशा , लळीत आणि भारुड या सादरीकरणाच्या घटकांविषयी चर्चा करा .
- 2 आधुनिक काळातील मराठी वाङ्मयीन संस्कृतीच्या जडणघडणीस कारणीभूत ठरलेल्या घटकांची सविस्तर चर्चा करा .

Model Answer Paper

M.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: October/November-2022

Marathi (Optional) Paper-XI

MARO25: Vadmayin Sanskruti

Day and Date: Saturday, 17/12/2022

Total Marks: 60

Time: 3.30 PM To 5.30 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 जिच्यामुळे माणसाला जगावेसे वाटते तिला काय म्हणतात .

अ. प्रकृती ब. श्रद्धा क. परंपरा ड. संस्कृती

Option 4

2 वाङ्मय निर्मितीमध्ये कोणत्या संकल्पनेचा सर्वात जास्त वापर केला जातो ?

अ. कल्पना ब. प्रतिमा क. अनुभव ड. प्रतिभा

Option 4

3 कोणत्या साहित्याला लोकाश्रय लाभतो पण ते चिरकाल टिकत नाही ?

अ. वास्तववादी ब. अतिवास्तववादी क. विज्ञानवादी ड. रंजनवादी

Option 4

4 वाङ्मयाचे व्यवच्छेदक लक्षण कोणते आहे ?

अ. रंजकता ब. कल्पना क. नवनिर्मिती ड. पारंपरिकता

Option 3

5 संस्था , रीतीरिवाज , कला आणि साहित्य यांनी मिळून कोणती लघुसंज्ञा परिचित झालेली आहे ?

अ. परंपरा ब. वाङ्मय क. संस्कृती ड. समाज

Option 4

6 कितव्या शतकात कागदाचा शोध आणि वापर सुरू झाला ?

अ. चौदाव्या ब. बाराव्या क. दहाव्या ड. आठव्या

Option 2

7 तमाशा हा शब्द अरबी असून त्याचा अर्थ काय होतो ?

अ. नृत्यकला ब. सुगम संगीत क. प्रेक्षणीय दृश्य ड. रमणीय दृश्य

Option 3

8 'सोंग आणून केलेले कीर्तन' अशी कशाची व्याख्या केली जाते ?

अ. भारुड ब. वारकरी कीर्तन क. नारदीय कीर्तन ड. लळीत

Option 1

- 9 स्वातंत्र्यपूर्व काळात राष्ट्रभक्तीच्या प्रसारासाठी कोणता राष्ट्रीय प्रकार जन्माला आला ?
अ. भजन ब. कीर्तन क. गवळण ड. अभंग
- Option 2
- 10 कीर्तन ऐकायचे , अनुभवायचे , पहावयाचे असते म्हणूनच कीर्तनाला कोणती सिद्ध कला म्हणतात ?
अ. दृश्य ब. श्राव्य क. प्रयोग ड. दृक - श्राव्य
- Option 3
- 11 समाजशास्त्रात संस्कृतीची व्याख्या मानवाचे द्रव्यमय आणि कोणते संचित अशी केली जाते ?
अ. काव्यमय ब. मनोहर क. मनोमय ड. अनमोल
- Option 3
- 12 वाङ्मय हा घटक कोणत्या प्रकारचा आहे ?
अ. सामाजिक ब. राजकीय क. सांस्कृतिक ड. ऐतिहासिक
- Option 3
- 13 कोणत्या कालखंडात मराठी समाजाचा पाश्चात्य संस्कृतीशी संबंध आला ?
अ. प्राचीन ब. मध्ययुगीन क. अर्वाचीन ड. प्रागैतिहासिक
- Option 3
- 14 आधुनिक काळात कोणाच्या मार्फत लेखकाच्या साहित्याचा बाजारपेठेशी संबंध येतो ?
अ. वाचक ब. वितरक क. प्रकाशक ड. समीक्षक
- Option 3
- 15 'संस्कृती म्हणजे जगण्याची रीत' हे विधान कोणत्या विचारवंतांचे आहे ?
अ. रावसाहेब कसबे ब. नरहर कुरुंदकर क. आ. ह. साळुंखे ड. कॉ. गोविंद पानसरे

Option 4

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 ' समाज ' .

Ans:

2 ' संस्कृती ' .

Ans:

3 मौखिक परंपरा आणि हस्तलिखितांचे स्वरूप स्पष्ट करा .

Ans:

4 आधुनिक वाङ्मयीन संस्कृतीचे घटक .

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 समाज , संस्कृती आणि वाङ्मय ह्या तिन्ही मानव केंद्रीत संकल्पना विशद करा .

Ans:

2 तमाशा या लोककला प्रकारचे स्वरूप विशद करा .

Ans:

- 3 मुद्रणकलेचा आणि वाचन संस्कृतीचा सहसंबंध स्पष्ट करा .

Ans:

- 4 आधुनिक मराठी वाङ्मयीन संस्कृतीच्या अभिसरणात मराठी लेखक - वाचकाची भूमिका स्पष्ट करा .

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 तमाशा , लळीत आणि भारुड या सादरीकरणाच्या घटकांविषयी चर्चा करा .

Ans:

- 2 आधुनिक काळातील मराठी वाङ्मयीन संस्कृतीच्या जडणघडणीस कारणीभूत ठरलेल्या घटकांची सविस्तर चर्चा करा .

Ans:
